

În vara anului 1999, ministrul Apărării Victor Babiuc m-a acționat în justiție acuzându-mă că l-am calomniat prin câteva dintre articolele publicate în presă, articole prin care criticam implicarea sa, contrară legii, în numeroase afaceri (în interesul cărora se folosiseră inclusiv de poziția sa oficială). Câteva dintre criticile mele vizaseră de asemenea prestația mediocră a lui Victor Babiuc la conducerea Ministerului Apărării Naționale. După aproape trei ani de procese, Justiția m-a achitat de toate acuzațiile care îmi fuseseră aduse de către „reclamant”. Fostul ministru al Apărării se dovedise cu atât mai puțin legitim demersul său cu cât ulterior avea să fie anchetat în repetate rânduri, de către Parchetul Militar, pentru implicarea sa, ca ministru al Apărării, în ceea ce presa a numit „tranzacțiile frauduloase cu terenurile Armatei”, în beneficiul extrem de controversatului „om de afaceri” Gigi Becali.

Fostul ministru a ales să-mi intenteze un proces civil în cadrul căruia a solicitat „daune morale” de 1,5 miliarde de lei (circa 100.000 de dolari). Cererea de „daune morale” într-un quantum atât de mare a fost posibilă întrucât Guvernul Victor Ciorbea, din care făcea parte Victor Babiuc, adoptase anterior o Ordonanță de urgență (nr 11/1998) prin care modificase Legea taxelor judiciare de timbru (nr 146/1997) în sensul exceptării de la plata acestor taxe a celor care intentau procese civile și solicitau „daune morale” pentru „prejudicii aduse onoarei, demnității sau reputației persoanei fizice”. Numărul mare de procese pe care înalți demnitari publici ai guvernării 1997-2000 l-au intentat celor care îi criticau în presă (între ei și fostul ministru al Apărării), a fost un indiciu clar că respectiva intervenție legislativă a fost gândită mai ales în beneficiul celor aflați la guvernare – și în detrimentul criticilor lor. OUG nr 11/1998 a fost abrogată de Guvernul PSD prin OUG nr 34/2001.

Reproduc mai jos întâmpinările pe care le-am depus la cererea de chemare în judecată formulată de Victor Babiuc.

Curtea de Apel București
Secția a III-a Civilă Dosar nr
2831/2001

Domnului Președinte al Curții de Apel București (Secția a III-a Civilă)

Domnule Președinte,

Subsemnatul Valerian Stan, în calitate de intimat-pârât, cu domiciliul în București, str Tolbei nr 2, bl C59, sc 1, et 3, ap 23, sectorul 6, formulez următoarea

ÎNTÂMPINARE

la apelul introdus de Victor Babiuc, cu domiciliul ales la societatea civilă de avocați „Babiuc, Sulică&Asociații” cu sediul în București, Bd Iancu de Hunedoara nr 8, bl H3, et 1, sectorul 1,

solicitând ca prin hotărârea ce o veți pronunța să dispuneți respingerea apelului și menținerea în tot a sentinței apelate. Nu solicit cheltuieli de judecată.

MOTIVE:

Așa cum am arătat și în fața instanței de fond - și cum am probat cu multe dintre articolele pe care le-am scris în diferite publicații - articolele mele nu au făcut parte dintr-o „campanie” împotriva apelantului. În toți anii de după 1990, am scris sute de articole vizând comportamentul oamenilor politici, al demnitarilor și al altor persoane publice. Dintre acestea numai trei sau patru l-au vizat pe apelant de-a lungul multor ani în care el a deținut poziții publice dintre cele mai importante: ministru de Interne, al Justiției și al Apărării Naționale. În tot ceea ce am scris în articolele mele, m-am străduit să evit chestiunile marginale și ale vieții private ale persoanelor publice și să mă concentrez exclusiv pe teme de interes public (și, prin aceasta, de interes legitim).

Criticile mele au fost în acord cu statutul public pe care mi l-am asumat, acela de activist civic și ziarist. De pe această poziție, nu am avut nici un interes să duc „campanii” de presă sau de alt gen împotriva unuia sau altuia dintre oamenii politici, împotriva unuia sau altuia dintre demnitarii publici. De-a lungul anilor, în ceea ce eu am scris, am fost cu mult mai critic decât față de D-l Babiuc chiar față de unii dintre colegii mei „civici” și cu unii dintre politicienii pe care i-am susținut să ajungă la putere. Am fost unul dintre liderii Alianței Civice (am îndeplinit inclusiv un mandat de președinte al A.C.). Când am apreciat că comportamentul prietenilor și colegilor mei din AC. trebuia criticat, nu am ezitat să fac lucrul acesta. La fel, ca să mai dau un exemplu, Alianța Civică și

eu, ca lider al organizației, l-am susținut pe Emil Constantinescu să acceadă în poziția cea mai înaltă în stat. Odată ce D-l Constantinescu a ajuns președinte al țării, am considerat că este de datoria mea - de activist civic și ziarist - să "cenzurez", atunci când este cazul și în limitele acceptabile într-o societate democratică, comportamentul fostului meu coleg din Alianța Civică. Așa cum am probat în fața instanței de fond, articolele mele critice la adresa lui Emil Constantinescu (ca să reiterez numai exemplul acesta din multele pe care le-am dat - anexele 6-14 la "Concluziile scrise") au fost cel puțin la fel de severe (și în orice caz, mult mai numeroase) ca acelea privindu-l pe D-l Babiuc. Este adevărat, articolele care îl vizează pe D-l Babiuc au fost scrise într-o perioadă relativ scurtă de timp. Lucrul acesta s-a întâmplat exclusiv pentru faptul că mai ales în acea perioadă presa dezvăluia o parte din multele afaceri în care D-l Babiuc era implicat (nu o dată, înapoi la legii).

Așa cum am învederat și instanței de fond, criticile cu privire la unele decizii pe care D-l Babiuc le-a luat în exercitarea mandatului său de ministru al Apărării au reprezentat considerații politice, militare și juridice pe care într-o societate democratică oricine le poate exprima - iar ziaristii sunt primii îndreptățiți - atunci când se raportează la activitatea "persoanelor aflate la guvernare". Criticile pe care eu le-am făcut au avut deopotrivă îndreptățirea ziaristului dar și a celui care avea o pregătire militară și juridică (aptă, în principiu, să îndreptățescă exprimarea respectivelor opinii). În plus, exact aceleași critici la adresa deciziilor D-lui Babiuc au fost făcute - în termeni chiar mai severi decât ai mei, așa cum am probat în fața instanței de fond - de presă, de oameni politici, de Opoziția parlamentară și de predecesori ai D-lui Babiuc în fotoliul ministerial. În acest sens, consider riguros exacte aprecierile instanței de fond potrivit cărora "nici unul din articole nu a avut un caracter denigrator, ofensator ori calomniator". Consider că modalitățile de exprimare a opiniilor mele au fost în limitele eticii jurnalistice și ale libertății de exprimare, pe care trebuie să le recunoască orice persoană cu statutul public pe care l-a avut D-l Babiuc. Este vădit nesusținută afirmația apelantului că opiniile mele ar fi avut scopul de "a compromite" persoana acestuia.

În privința numeroaselor afaceri în care a fost implicat D-l Babiuc pe timpul cât a fost ministru al Apărării, arăt că am împărtășit și împărtășesc și în continuare opinia ziaristilor care, înaintea mea, au considerat că o asemenea implicare a fost contrară art 104 din Constituția României: "Funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu exercitarea unei funcții de reprezentare profesională salarizate în cadrul organizațiilor cu scop comercial". D-l Babiuc s-a aflat într-o asemenea incompatibilitate (un exemplu, în anexa 5 a "Concluziilor scrise"). De altfel, ca urmare a criticilor în acest sens ale presei (făcute înaintea mea și pe care eu le-am invocat în ceea ce am scris), D-l Babiuc s-a și retras dintr-una din funcțiile de acest gen (la 15 octombrie 1999, din conducerea Băncii Bankcoop, "falimentată" oficial câteva luni mai târziu). Am considerat de asemenea, la fel ca mulți alți ziarști - a se vedea anexa 1 la prezenta întâmpinare și anexele 4 și 5 la "Concluziile scrise" - că prezența ministrului Apărării în afaceri alături de mai multe persoane cu o reputație proastă (unele dintre ele aflate de mulți ani în cercetarea organelor penale - George Constantin Păunescu, Viorel Cataramă, Alexandru Dinulescu, George Danielescu), ca și alături de cetățeni străini (afaceri în care ministrul Apărării a beneficiat de importante "înlesniri fiscale" din partea unei administrații din care făcea parte "la vârf") este cel puțin neonorantă (dar și nelegală) pentru un demnitar public cu o asemenea poziție. Atunci când am făcut afirmația că D-l Babiuc este un afacerist "venal" am avut în vedere toate aceste lucruri, ca și faptul, foarte concret, că dânsul, ca membru al Guvernului, a obținut, contrar legii, printr-o hotărâre a Guvernului din care făcea parte, din proprietatea publică a statului, un sediu pentru firma sa "S.C. Romcontrol" ("vânzarea-cumpărarea" s-a făcut fără organizarea unei licitații publice), Presa (centrală, de cel mai mare tiraj) a dezvăluit aceste lucruri la jumătatea anului 1999 (a se vedea anexa 19 a "Concluziilor scrise"), anterior, deci, articolelor pe care eu le-am scris. Articolele mele s-au bazat pe aceste dezvăluiri - nedezmințite vreodată de D-l Babiuc - și pe faptul că funcționari ai

Departamentului de Control al Guvernului (instituție pe care am condus-o în perioada decembrie 1996 - august 1997) mi-au confirmat aspectele amintite.

În privința întemeierii în drept a întâmpinării, rog instanța de apel să aibă în vedere argumentele legislative și de jurisprudență (a instanțelor naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului) pe care le-am învederat instanței de fond prin "Concluziile scrise". Instanța de apel are în cauzele Lingens împotriva Austriei și Dalban împotriva României - bine cunoscute ei, invocate de mine în fața instanței de fond și însușite de D-l Babiuc în apelul său - două din foarte multele argumente ale CEDO pentru a da o soluție temeinică într-o cauză în care o "persoană aflată la guvernare" solicită condamnarea unui ziarist care "pune în discuție instituțiile și oamenii acesteia". Rog instanța de recurs să constate că, în acest context, apelantul a invocat în mod eronat decizia Curții de la Strasbourg în cazul Constantinescu împotriva României (statutul persoanelor pe care Curtea a considerat că D-l Constantinescu le-a calomniat atunci când le-a numit "delapidatoare" - excesiv, indiscutabil, așa cum eu nu am făcut-o în articolele incriminate - este în mod categoric diferit de cel al fostului ministru al Apărării). Pentru aceste motive, vă rog, Domnule Președinte, să respingeți acțiunea formulată de apelant și să mențineți în tot sentința instanței de fond.

Depun prezenta în trei exemplare. În interesul judecării cu celeritate a prezentei cauze, la data de 10 septembrie 2001, am expediat câte un exemplar apelantului Victor Babiuc și intimatei-pârâtă S.C. RH Press S.R.L. (prin poștă, prin scrisori recomandate cu confirmare de primire, potrivit recipiselor atașate în anexa 2 la prezenta întâmpinare).

Cu respect,
Valerian Stan
10 septembrie 2001

CURTEA SUPREMA DE JUSTIȚIE
Dosarul civil nr. 366/2002

Domnule Președinte,

Subsemnatul Valerian Stan, cu domiciliul în București (...), în calitate de intimat pârât, formulez următoarea

ÎNTÂMPINARE

la recursul declarat de Victor Babiuc, cu domiciliul ales la S.C.A. "BABIUC, SULICA & ASOCIAȚII", cu sediul în București, Bd Iancu de Hunedoara nr 8, bl H3, et 1, sectorul 1,

solicitând ca prin hotărârea ce o veți pronunța să respingeți recursul și să mențineți în tot decizia recurată. Nu solicit cheltuieli de judecată.

MOTIVE

Recurentul reclamant nu a făcut nici o dovadă - nici în fața instanței de fond, nici a celei de apel și nici în recursul formulat - că subsemnatul ar fi comis o faptă ilicita care să-i fi produs un prejudiciu.

În recursul său, fostul ministru al Apărării reclamă faptul că prin articolele pe care eu le-am publicat în ziarul "Cotidianul" i-aș fi afectat imaginea publică în sensul în care cele afirmate de mine ar fi "influențat negativ percepția publică asupra persoanei și activității sale". Susținerea recurentului reclamant este lipsită de temei. Fostul ministru al Apărării nu a putut și nici nu va putea să facă vreodată proba că articolele mele ar fi influențat negativ percepția publică asupra persoanei și activității sale. Spre deosebire de persoanele de "rând", oamenii politici au posibilitatea să verifice care este percepția publică asupra persoanei și activității lor. Una dintre aceste posibilități este participarea oamenilor politici la alegeri. Ulterior articolelor mele, fostul ministru al Apărării a candidat și a fost ales deputat în Parlamentul României. În aceste condiții consider că recurentul reclamant nu poate să facă dovada, în vreun fel credibil, că percepția publică asupra sa a fost afectată de articolele mele. În altă ordine de idei, învederez instanței faptul că recurentul reclamant se contrazice în cererea sa atunci când susține, pe de o parte, că afirmațiile mele au afectat percepția publică asupra persoanei și activității sale, iar pe de altă parte că respectivele afirmații au fost "lipsite de orice temei credibil" (fila 2 a recursului reclamantului).

În al doilea rând, consider că atât instanța de fond cât și cea de apel au reținut în mod corect că statutul de demnitar public al fostului ministru trebuie avut în mod obligatoriu în vedere atunci când sunt luate în discuție limitele libertății de exprimare și ale dreptului presei de a scrie despre activitatea și comportamentul demnitarilor publici. Jurisprudența instanțelor naționale -pe care am invocat-o în întâmpinările anterioare, aflate la dosar - este constantă în acest sens. Același lucru este valabil și în cazul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Așa cum am arătat și în fața instanțelor de fond și de apel, hotărârile Curții de la Strasbourg sunt constant în sensul protejării libertății presei, ca "unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice". Prin cazurile Lingens împotriva Austriei și Dalban împotriva României, ca să mă

refer numai la ceste două cazuri dintr-o jurisprudență foarte bogată a Curții, sa decis că "limitele criticii presei sunt mai largi cu privire la politicieni decât în raport cu indivizii obișnuiți" iar libertatea presei acoperă în aceste cazuri "nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență sau considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează". În cazul Ionel Dalban, Curtea a statuat că libertatea presei include chiar și "recurgerea la o anume doză de exagerare și chiar de provocare". În cuprinsul hotărârii sale, Curtea Europeană a reprodus opinia separată a judecătorului Mihai Ciubotaru, de la Tribunalul Neamț, care s-a opus condamnării ziaristului Dalban: "Ziaristul are dreptul și obligația de a pune în discuție instituțiile și oamenii acestora, pentru a controla dacă munca lor este satisfăcătoare, dacă ei își justifică mandatul cu care au fost învestiți și dacă prestigiul cu care sunt înconjurați este autentic sau fals". Cele trei articole pe care eu le-am scris despre fostul ministru al Apărării (trei din mai multe zeci, referitoare la mai multe zeci de politicieni și demnitari) nu au vizat *chestiuni* de natură privată, ci exclusiv *de interes public - și prin asta legitim* - cu privire la activitatea și comportamentul public al fostului ministru. Aici doresc să învederez instanței și următorul fapt. Articolele 998 și 999 ale Codului civil, care reglementează răspunderea civilă delictuală generală dar sunt aplicabile și în materia "delictelor de presă" (interferând, deci, cu libertatea de exprimare) sunt în vigoare încă din anul 1864, deci cu 130 de ani înainte ca România să ratifice Convenția Europeană a Drepturilor Omului. De altfel, conștiința de caducitatea dispozițiilor art 998 și 999, interferând cu libertatea de exprimare, Adunarea Constituantă a stabilit (art 30 din Constituția României) că "Delictele de presă se stabilesc prin lege". Or, nici după mai mult de zece ani de la adoptarea Constituției autoritățile române nu au îndeplinit această cerință constituțională.

În al treilea rând, așa cum am atătat și în fața instanțelor de fond și de apel, criticile cu privire la unele decizii pe care d-l Babiuc le-a luat în exercitarea mandatului său de ministru au reprezentat considerații de natură politică, militară sau juridică pe care într-o societate democratică oricine le poate exprima - iar ziaristii sunt primii îndreptățiți - atunci când se raportează la activitatea "persoanelor aflate la guvernare". Exact aceleași critici pe care eu le-am făcut la adresa fostului ministru au fost făcute - în termeni mai "severi" decât ai mei - așa cum am probat prin materialele depuse la dosar, de presă, de oameni politici și de persoane care anterior d-lui Babiuc au îndeplinit funcția de ministru al Apărării. Lucrul acesta l-am făcut, cu privire la inițiativele ministrului de reorganizare a Armatei, cu circa o lună înaintea mea, inclusiv primul adjunct al ministrului Babiuc, șeful Statului Major General, generalul Constantin Degeratu (anexa 1 a prezentei întâmpinări). Așa cum instanțele precedente au reținut, tonul pe care eu l-am folosit în articolele mele a fost unul care nu a depășit limitele deontologiei ziaristice, "nici unul din articole nu a avut un caracter denigrator, ofensator sau calomniator". De asemenea, așa cum corect a reținut instanța de apel, "pentru articolul cel mai incisiv, reclamantul și-a putut exercita dreptul la replică, împrejurare necontestată de reclamant".

În al patrulea rând, în privința criticilor pe care le-am făcut în legătură cu *implicarea în numeroase afaceri a ministrului Apărării*, arăt că am împărtășit și împărtășesc și în continuare opinia ziaristilor care, înaintea mea, au considerat că o asemenea implicare *a fost contrară art 104 din Constituția României*. "Funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu exercitarea unei funcții de reprezentare profesională salarizate în cadrul organizațiilor cu scop comercial". În mai multe situații, d-l Babiuc s-a aflat, în opinia mea, într-o asemenea incompatibilitate (am depus la dosarul cauzei mai multe exemple în acest sens). De altfel, ca urmare a criticilor presei (făcute înaintea mea, și pe care eu le-am menționat în ceea ce am scris) d-l ministru s-a și retras din una din afaceri (la 15 octombrie 1999, din conducerea Băncii Bankcoop, "falimentată" oficial câteva luni mai târziu). Am considerat de asemenea, la fel ca mulți alți ziaristi (am depus la dosar materiale în acest sens) că prezența ministrului Apărării în afaceri alături de mai multe persoane cu o reputație publică proastă era cel puțin neonorantă. Așa

cum am arătat în dosar, presa a scris ani la rând, fără ca d-l ministru să dezmință vreodată, despre *asocierea în afaceri cu persoane aflate mult timp în cercetarea organelor penale* (George Constantin Păunescu, Viorel Cataramă, Alexandru Dinulescu etc) sau *cu cetățeni străini (irakieni)* iar firmele sale au beneficiat de înlesniri fiscale. Atunci când am criticat implicarea în afaceri a ministrului Apărării am avut în vedere toate aceste lucruri, ca și faptul foarte concret că d-l Babiuc, ca membru al Guvernului s-a folosit de poziția sa publică în interes privat și a obținut ca Guvernul din care făcea parte să dea o hotărâre prin care a atribuit uneia din firmele sale un imobil. Așa cum rezultă din scrisoarea Registrului Comerțului (anexa nr 2), la data de 5 octombrie 1998 d-l ministru a devenii acționar al SC ROMCONTROL SA iar la data de 19 noiembrie 1998, prin HG 811 (anexa 3), Guvernul a atribuit firmei d-lui ministru un imobil din patrimoniul Regiei Protocolului de Stat. Atribuirea s-a făcut "cu plată, fără licitație", încălcându-se astfel dispozițiile Legii nr 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, care obliga la stabilirea prețului imobilului prin acțiunea conjugată a cererii și ofertei de pe piața imobiliară.

În sfârșit, precizez că, așa cum rezultă din materialele pe care le-am depus până acum la dosar (cărora le adug pe cele din anexa 4 - 9 file) implicarea în afaceri și comportamentul fostului ministru al Apărării au făcut și fac și în prezent obiectul unor critici severe din partea presei (și, de dată mai recentă, chiar al unor anchete judiciare).

Pentru aceste motive, vă rog, domnule Președinte, să respingeți acțiunea recurentului și să mențineți în tot sentința instanței de apel.

Depun prezenta în trei exemplare. În interesul judecării cu celeritate a prezentei cauze, la data de 9 aprilie 2002 am expediat câte un exemplar recurentului și intimatului pârâtă S.C. RH Press SRL (prin poștă, cu scrisoare recomandată, potrivit recipiselor atașate în anexa 5).

Cu respect,
Valerian Stan
9 aprilie 2002